

TANULJUNK — MŰVELŐDJÜNK

A fű mint élelmiszer

Országsszerte suhog a kasza, zúg a kombájn... De ki mondaná, hogy fűvet aratnak, amikor a búzát, rozsot, árpat, zabot vágják? Pedig a gabonafélék növénytanilag éppúgy a fűfélék családjába tartoznak, mint a réti takarmánynövények, a kukorica, a bambusz és még vagy hater ezer fűfajta. (Sajnos, számos gyomnövény is.)

A legnagyobb élelmiszerraktár

A fűvek tehát a természet legnagyobb élelmiszerraktárát rejtik magukban. Ember, állat nem lehet meg nélküle. Elvezetető formában do'gozzuk fel és tároljuk a talaj tápanyagait és a nap fényenergiáját számkra, akár közvetlenül növényi formában, akár közvetve állati táplálék alakjában szorgáljuk létünket.

Jó mélyen leeresztik gyökereiket a földbe — olykor 7—8 méterre is — hogy a talajból nitrogént és d'ványi anyagokat szívjának magukba. Ezek aztán fehérjékké alakítják át, amelyek nélkül nincs élet.

Túlzás nélkül elmondhatjuk tehát: testi és szellemi energiánkat

csaknem teljes egészében a fűvekből szerezzük. Nem is hinnénk, milyen óriási energia szükséges a létrejöttükhöz! Ötszáz holdas rét futakorja naponta annyi energiát nyel el a Nap melegéből és fényéből, amennyi 20.000 tonna trinitrotoluol vagy egy atombomba robbanásakor kerül szabadjára.

A fűvek a dermesztő sarkvidéken és perzselő sivatagban éppúgy otthonosan érzik magukat, mint a felhősipkás hegytetőkön, vagy vizek tükre alatt, mert szívósak, alkalmazkodók, termékenyek és gyorsan gyökeret vernek.

Nem sokan tudják, hogy virágjuk van. De erre nem azért van szükség, hogy illatával, vagy színével odacsalogassa a rovarokat és így termékenyüljön meg. Többnyire a szél kapja szárnyára virágporkát, amely olykor 2 km magasságban belevet, csak több ezer kilométeres út végeztével hull termékeny talajra. Telik is bőven virágporkából. Van fűfajta, amely egyedenként 50 millió virágporszemecskét bocsát utjára, s szerényebbje gyűszűnyi termőtalajt is beéri: elhagyott házban két padlódeszka között is felüti a fejét.

A legerősebb gát

Nem csoda hát, ha Földünk szárazföldi területének mintegy ötöd-részt fűfélék borítják. Ez nemcsak élelmiszereállításunk szempontjából fontos, hanem árvízvédelmi okokból is. A fűfélék sok-sokszerszer nagyobb védelmet biztosítanak az áradások pusztításai ellen, mint a világ valamennyi épített gátja. Hogyne, mikor rendkívül vékony szertedgázó, de egyvégtében több kilométer gyökérszállaikkal a talajmorzsákat „vasmarokkal” tartják össze helyükön és minden csepp vizet foglyulejtenek.

S meg is szűrik a vizet. Ezért oly tiszták és adnak jó vizet a fűves területek forrásai, s oly rosszízűek a fűtlen-fűtlen földek vizei, amelyek ezen felül még az értékes termőtalajt is elhordják akadálytalan lefutásukkal.

Ime — rengeleg ipari és orvosi felhasználásán kívül — mi mindenről gondoskodik a fűfélék népes családja, amelynek „jóléte” tehát egy életbevágóan fontos, mint a levegő és a napfény.

Nagyobb segítséget a gépészet DISZ szervezetének!

A gépészet évekkel ezelőtt jól működő DISZ szervezete nem volt képes hosszú időn keresztül eredményes munkát végezni. Az a sok fiatal, aki a gépészet különböző műhelyében élenjárt a termelésben, nem élt szervezeti életet. Két hónappal ezelőtt tartották meg ismét a DISZ szervezet újralakuló gyűlését.

Először Vati Mihály elvtárrsal, a gépészet pártszervezetének titkárával beszélgetünk, az újjalakult DISZ szervezet munkájáról, eredményeiről és nehézségeiről. A pártszervezet foglalkozik a DISZ fiatalok nevelésével, a DISZ szervezet életének megszilárdításával. Taggyűléseken beszámoltatja a DISZ szervezet titkárával és azt is megvizsgálja, hol van szükség segítségre. De vajon elég-e a pártszervezetnek ez a támogatása egy olyan DISZ szervezet számára, amely évek óta többszöri kísérletezés ellenére sem volt képes talpra állni. A választ a jelenlegi helyzet részletesebb megismerése adja.

Szekeres elvtárs, a DISZ titkára beszélt erről. Az elmúlt két hónap óta — vagyis mióta az újralakulás megtörtént — kétség-telen értek el eredményeket. Beszervezték 24 új DISZ tagot, újralakították a DISZ brigádokat. Mindezek ellenére mégsem lehet elmondani, hogy a DISZ szervezet a termelési eredmények növelésének az ifjúságok politikai nevelésének hajtó ereje lett. Természetesen ennek is megvannak a maga okai.

Vegyük az üzemet az azt a részt, ahol többek véleménye szerint is legnehezebb a terület. A tekercselő-műhely. Az itt dolgozó fiatalok közül mindössze egy tagja van a DISZ-nek. Egy nemrégiben érkezett ifjúság pedig most jelentkezett felvételre. Amikor az átlagosan 130 százalékos teljesítőt Sándor elvtárról, a műhely legidősebb ifjúságától azt kérdezzük, miért nem tagja a DISZ szervezetnek, nem tud választ adni. Nem tájékoztatták a szervezet feladatáról — vagy ha igen, akkor rossz irányban — és így számára a DISZ nem sokat ér. Közömbösségének bizonyára megvannak az okai, és amikor ezeknek az okoknak a keresésénél az idősebb — és feltételezhetően tapasztaltabb elvtársak véleményét kérdezzük, röviden csak ennyi a válasz: „Márket nem érdek a politika”. Érthető tehát, hogy azok a fiatalok, akik ilyen légkörben formálódnak, nem igyekeznek belépni a DISZ szervezet sorába. Ennek a hibának, amelynek a pártszervezet tudomása szerint is — a közömbösségen kívül

— sokkal veszélyesebb gyökerei vannak, a végére kell járni. És a DISZ szervezet egymagában erre nem lehet elegendő. A fenti tények alapján jogosan vetődik fel a kérdés, a pártszervezet mit tett — az általuk is ismert helytelen nézetek felszámolására. Mert Szekeres elvtárs, az újonnan megalakult DISZ szervezet titkára a hosszú évek mulasztását helyrehozni munkája közben nem lehet elég és nem lehet képes ennek elvégzésére.

A kaparócsarnokban két DISZ brigád dolgozik, a teljesítményeik öntudatos kiváló munkát végző ifjúságokat ismertetőnek meg. Ezt bizonyítja Tábori elvtárs, az egyik brigád idősebb vezetőjének a véleménye is. Varga elvtárs ifjúságunk, már hosszú évek óta dolgozik a kaparó-műhelyben, tagja a DISZ szervezetnek, és az ő szavait idézzük, amikor leírjuk: „Az elmúlt évek alatt nem egyszer csapták már be a fiatalokat. Valahogy megintott a bizalom. Sok ígéretet, és eredmény pedig semmi.” — Ha nem is ezekkel a szavakkal, de erről beszélt Koscsák elvtárs, a műhely egyik kommunista idősebb dolgozója is. Nyilvánvaló, hogy ezek után a gépészet ifjúságának tetteket, a szervezeti élet biztosítását várják, az újonnan választott DISZ vezetősegtől. Csak a közösen végzett munkában születő eredmények nyomán lehet egységes, tekintélyvel bíró, szervezőképes DISZ szervezet. De addig még sok a tennivaló.

Figyelembe véve a jelen súlyos nehézségeit, fokozott támogatásra van szüksége az újonnan alakult DISZ szervezetnek. És ezt első sorban a pártszervezetnek kell nyújtani. Adja az idősebb tapasztalatokkal bíró kommunistáknak pártmegbízatásként a DISZ szervezet segítségét, a DISZ tagokkal való foglalkozást. Segítsen megkeresni és felszámolni azokat a hibákat, amelyek gátolják a szervezeti élet kibontakozását. Leegyen ennek a harcnak állandó segítője a Nagyüzemi DISZ Bizottság és kísérje nagyobb figyelemmel a gépészet DISZ szervezetének sorsát, a Városi DISZ Bizottság is. Hiszen nem kisebb dologról van szó, mint 120 ifjúság helyes neveléséről. A termelési eredmények a fiatalok lendületét és erejét bizonyítják. És valamennyiünk közös kötelessége, hogy ez az erő — a DISZ szervezet rendszeres, és gondos munkája eredményeként — még szebb termelési eredmények elérésére, még több öntudatos, világosan látó ifjúság nevelésére szolgáljon.

Mit mondanak az ingatlankezelő vállalatnál

A Várpalotai Ingatlankezelő Vállalat főkönyvelőjével, Nagy elvtárrsal beszélgetünk. Mielőtt rátérnénk a vállalat munkájának részletezésére, írunk néhány szót arról, a fejlődésről, ami a vállalatnál történt és ami egyben városunk fejlődését is tükrözi. Első negyedévi tervüket 120 százalékra teljesítették és ebből egy negyedévi tervteljesítés megfellel az elmúlt év egész évi tervének.

Ha a munkájukról írunk, bevezetőül egyetlen rövid szóval lehetne meghatározni. Sokoldalú. Sorrend szerint kezd-

jük talán a legfontosabbnál. A házak, lakások karbantartásánál. Nagy elvtárs elmondja, hogy ebben az évben első sorban igyekeztek az elhanyagolt állami kezelésbe került házakat felújítani, úgy, hogy az a város képét is emelje. Ezenkívül sorba végzik a különböző kisebb javításokat. Június hónapban 119 panaszt orvosoltak, csapok, ablakok kijavításával és más kisebb javítások elvégzésével. Jelenleg 120 bejelentés van nyilvántartva, amelyeket sürgősségük szerint vesznek sorra. Felkeresnek minden

lakót és még ezévből elvégzik a sürgős kisebb javításokat. Meg kell írunk azonban azt is, hogy pénzügyi tervük szerinti gazdálkodást nagymértékben zavarja az a közel 250.000 forintos lakbérhátralék, amivel a városban lakók tartoznak.

Az Ingatlankezelő Vállalat köztisztviselői részlegé fokozott munkával igyekeznek biztosítani a tisztaságot. Rövidesen kapnak erre a célra egy zárt kocsit, amivel a szemetet könnyebben tudják elszállítani. Nagymértékben megkönnyítene

munkájukat, ha a Tanács illetékes szervei gondoskodnának megfelelő szeméttároló beállításáról.

A vállalatához tartozik a vízmű és a konyhakertészet is. A jövőben nagyszegű beruházásokkal, új gépek bevezetésével eredményesebbé teszi a munkát ezeken a területeken is.

Néhány szóval beszámoltunk az Ingatlankezelő Vállalat munkájáról, ami a fejlődésével azt bizonyítja, hogy a lehetőségekhez mérten minden területen igyekeznek javítani városunk lakosságának életfeltételeit.

A „locsolóautó” tragédiája

Irtunk már egy ízben a városi locsolókocsiról. Ez az öntözőautó tudvalegőleg az Ingatlankezelő Vállalat kezelésében van. Ők irányítják a locsolást. Mégis a városban hallani lehet, hogy a kocsit csak a fűtőcákát locsolja, de azt sem mind, poros útra nem megy, többször rossz, mint ahányszor jó. csak a gazdasági vezetők lakásai előtt locsol, — és egyéb ilyen hasonlókat.

Az Ingatlankezelő Vállalat vezetői nem találják meg azt az eszközt, amivel elejét vehetik a szóbeszédnek. A dolog igen egyszerű. Egyszer már javasoltuk is, de akkor úgy látszik, nem szívlelték meg. Az a javaslatunk, hogy dolgozzanak ki részletes menet-tervet a locsolóautó részére. Jelöljék ki az utcákat, amelyeket a kocsinak fel kell öntöznie, akkor nem fordulhat elő, hogy kénye-kedvére szaladgálhat az utcán és a gépkocsivezetőt sem fogja senki rángatni. És, ami a legfontosabb, a város is rendszeresen lesz öntözve.

VÁRPALOTAI Bányász

A Városi Pártbizottság hetilapja. Felelős szerkesztő: Gara György. Felelős kiadó: Kertai Sándor. Szerkesztőség: Várpalota Bányász Veszprémmegyei Nyomdavidállalat, Veszprém. Felelős vezető: Steltzer Ferenc.

Üzemi bajnokság

Ezen a héten több mérkőzést játszottak le. A Ferenc-bánya—Vegyes-üzem labdarugó mérkőzésre a Vegyes-üzem nem állt ki, így a két pontot egyenlőre függőben tartjuk, amíg Ferenc-bánya vezetőinek álláspontjával nem leszünk tisztában.

Tröszt—Cser-bánya 2:2 (1:0). Két különböző félidőt láttunk. Az első félidőben és a második félidő első 10 percében a tröszt jobban játszott, de ezután a lelkes cseriek a kapuhoz szögezték őket. Véleményünk szerint a tröszt szerencséjével jutott az egy ponthoz, hiszen a cseriek egy teljes tiszta gólt lőttek, amit a játéktevezető nem adott meg. A mi óránk szerint a játéktevezető 6 perccel korábban lefújta a mérkőzést.

Gépészet—Honvédség 1:0 (0:0). Két egyforma erejű csapat küz-

dalmét láttuk. A honvédeknek balszerencséjük volt, viszont a Gépészet sem használta ki a góllhelyzeteket. Az eredmény ilyen arányban megérdemelt. Ezzel a győzelemmel újra esélyes a bajnokságra a Gépészet.

Beszálló-akna—Vegyes-üzem 4:4 (3:0).

A Beszálló-akna már 3:0-ra vezetett a lelkesen játszó Vegyes-üzem dolgozói azonban a mérkőzés eredményét megfordították és a Beszálló-akna szerencsésen vitte haza az egy pontot.

A bajnokság állása:

1. Tröszt	532011:48
2. Gépészet	531114:77
3. Cser-bánya	531111:57
4. Beszálló-akna	523011:87
5. Vegyes-üzem	411213:123
6. Honvédség	51137:103
7. Ernő-bánya	40135:161
8. Ferenc-bánya	30030:100

Várpalotai Bányász—Emergé 4:1 (2:0). Barátságos labdarugó mérkőzést játszott a bányász csapat a jóképességű budapesti együttes ellen. A mérkőzést megérdemelten nyerték a hazaiak ebben az

arányban is. A vendégcsapatot csak a kitűnően védő kapusa mentette meg a nagyobb arányú veszteségtől.

NB I-es csapat Várpalotán

A Vasas Izzó NB I-es labdarugó csapata vasárnap edzőmérkőzést játszik a Bányász csapat el-

Várpalotai Bányász II.—Veszprémi Törekvés 2:2 (1:1)

A megyei bajnokságban szereplő második csapatunk megkezdte a bajnoki mérkőzéseit. Az első mérkőzésen a Veszprémi Törekvés csapatával került össze, a két csapat játéka döntetlen eredményt hozott. A veszprémiak jobban játszottak, a győzelmet meg-

érdemelték volna. Az ifjúsági csapat ugyancsak bajnoki mérkőzést játszott a Veszprémi Törekvés ifj. csapatával. A mérkőzést hatalmas fölényvel 7:1 arányban nyerték a várpalotai fiatalok. Játékuk minden dicséretet megérdemelt.

A Középdunántúli Bányászati Aknamélyítő Vállalat csatlakozása a komló bányászok felhívásához

Vállalatunk ez év második negyedének tervét 106,9 százalékra teljesítette és 3,8 százalékos önköltségi megtakarítást ért el.

Vállalatunk dolgozói az eddigi eredményeket a jövőben tartósítani, sőt azokat még fokozni igyekeznek. A közelgő augusztus 20-i, Alkotmány ünnep, valamint az ötödik bányásznap tiszteletére elhatároztuk, hogy csatlakozunk a komló bányászok nemess felhívásához, és a harmadik negyedévi tervet teljesítésére, illetve túltejesítésére az alábbi vállalatot tesszük:

1. A harmadik negyedéves népgazdasági tervet köbméter és folyóméter átlagban 107 százalékra teljesítjük.

2. Vállaljuk, hogy tervünkön felül 2,5 százalékos önköltségszökkentést érünk el és ezzel mintegy 300 ezer forintot takarítunk meg a tervezetten felül népgazdaságunknak.

3. Vállaljuk, hogy magasabb létszám igénybevétele nélkül az egy főre eső termelési értéket a tervezetthez viszonyítva 102 százalékra teljesítjük, vagyis az elő-

ső negyedévben elért eredményünket egy százalékkal fokozzuk.

4. Tudjuk, hogy a várpalotai munkálataink nemzetgazdasági szempontból mily döntő jelentőségűek, ezért vállaljuk, hogy a fő munkákat képező M. II. aknáknak kihajtásában, az igen nehéz geológiai viszonyok ellenére is havi 25 folyóméteres előrehaladást biztosítunk.

5. Vállaljuk, hogy a balesethárítás során további eredményeket érünk el és a három napot túl gyógyuló balesetek számát 0,03 százalékra csökkentjük.

6. Tudatában vagyunk annak, hogy minden igazolatlan műszakmulasztás milyen kárt okoz nemzetgazdaságunknak, ezért a munkafegyelm tovább megszilárdítása érdekében vállaljuk, hogy igazolatlan műszakmulasztásokat az előző negyedévhez viszonyítva 10 százalékkal csökkentjük.

Nagy Pál
igazgató

Balogh József
párttitkár

Gaál Géza
űb. elnök.